

ก็ไม่มีพระองค์ใด องค์ใด เคยรู้เคยเห็นมาก่อนที่ธรรมยังไม่เข้าสู่พระทัยและสรีระใจ ต้องปฏิบัติลุ่มๆ คลำๆ กำด่ำกำขาวไปก่อน

ตั้งพระพุทธเจ้าของเราที่เคยทราบในพระประวัติว่า ทรงบำเพ็ญทดลองหลายวิธี จึงทรงพบเงื่อนไขแห่งความถูกต้องอันเป็นสายทางที่จะให้ตรัสรู้ธรรม วิธีนั้นคือ อานาปานสติ กำหนดลมหายใจเข้าออก โดยมีพระสติปัญญาสังเกตในวิธีการที่ทรงบำเพ็ญ จนปรากฏผลเป็นความสงบเย็นและแน่วพระทัยว่าถูกต้องทาง ปฐมยามก็ทรงบรรลุปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ระลึกชาติถอยหลัง ที่ไม่เคยบรรลุมาก่อนได้ประจักษ์พระทัยหายสงสัยโดยไม่มีใครบอกเล่า มัชฌิมยามก็ทรงบรรลุปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ทรงรู้ความจืดและความเกิดของสัตว์ทั้งหลายไม่มีประมาณได้โดยไม่มีใครบอกเล่า พอปัจฉิมยามก็ทรงบรรลุปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ญาณความรู้แจ้งความสิ้นไปแห่งอาสวะกิเลสทั้งหมด ไม่มีหลงเหลือในพระทัยเลย พร้อมด้วย วิชา ๓ อภิญญา ๖ เป็นต้น ทะลุถึงโลกวิทู รู้แจ้งโลกในและโลกนอกตลอดทั่วถึง หายสงสัยโดยประการทั้งปวงสิ่งใดมีทั้งดีและชั่ว ตลอดจนธรรมอันประเสริฐเลิศเลอเหนือโลกสงสารก็ทรงรู้เห็นและยอมรับว่ามีว่าเป็นไม่ทรงลบล้าง และทรงปฏิบัติตามสิ่งที่มีที่เป็นนั้นๆ ตามที่ทรงเห็นควรว่าจะควรปฏิบัติต่อสิ่งนั้นๆ อย่างไรบ้าง และทรงสั่งสอนมวลสัตว์ด้วยวิธีการที่ทรงปฏิบัติและทรงรู้ทรงเห็นมา เป็นศาสนธรรมที่คงเส้นคงวาด้วยความถูกต้องแม่นยำมาตลอดปัจจุบันคือวันนี้

เพราะความจริงไม่ขึ้นอยู่กับกาลสถานที่ ไม่เกี่ยวกับการยังทรงพระชนม์อยู่และปรินิพพานของพระพุทธเจ้าแลสาวกทั้งหลาย แต่ขึ้นอยู่กับความจริงที่เคยมีเคยเป็นอย่างไร ก็มีอยู่เป็นอยู่อย่างนั้น พระพุทธเจ้าแลสาวกทั้งหลายได้ทรงปฏิบัติและรู้เห็นบาป บุญ นรก สวรรค์ นิพพาน มาแล้วอย่างเต็มพระทัย จึงทรงนำความจริงนั้นๆ มาประกาศธรรมสอนโลก และทรงเป็นศาสดาเต็มองค์ รู้เห็นธรรมเต็มพระทัย มิได้มีอะไรปลอมแปลงแฝงอยู่ในพระทัยบ้างเลยแม้หย่อม ด้งนั้นสิ่งที่รู้ที่เห็นและที่สั่งสอนจึงเป็นของจริงเต็มส่วนควรแก่การปฏิบัติตามด้วยความหายสงสัยกังวลอย่างยิ่ง ถ้าวางพระพุทธเจ้าเป็นที่ลงใจเชื่อไม่ได้แล้วจะไปเชื่อใครได้ในไตรภพ คนๆ นั้นก็นับว่าหมดหวังและหมดทางเยียวยารักษา ถ้าเป็นโรคที่สุตวิสัย คอยแต่ลมหายใจเท่านั้น ถ้าจะเตรียมที่บเตรียมโลงก็ควรแล้ว เตี้ยจะเนาพะเต็มบ้าน ที่กล่าวมาเหล่านี้คือข้อยืนยันของพระพุทธเจ้าที่เป็นศาสดาและนำธรรมมาสอนโลก

ส่วนกิเลสตัวพาสัตว์โลกให้สวมน่วนตาตามองอะไรเป็นหลังหนีไปทั้งตัวนั้น มันมีคุณสมบัติอะไรสัตว์โลกจึงเชื่อมั่นเอานักหนา ถึงกับไม่ยอมรับความจริงอะไรจากธรรมบ้างเลย กิเลสหมดทั้งโคตรแม่ลูกเต้าเหล่าหลานเหลนของมันมีกิเลสตัวใด โคตรแซ่ใดบ้างอุดริเกิดไปเห็น สวรรค์ นิพพาน แม้เพียงขณะสายฟ้าแลบ พอจะมีแก่ใจมาบอก

และชักชวนสัตว์โลกไปสวรรค์ นิพพาน กันบ้าง มีแต่মনหลอกมึนตึ่มตุนสัตว์โลก จุดลาก สัตว์โลกให้ไปตกนรกทั้งเป็นทั้งตายเรื่อยมาแต่ต้นกำเนิดของมนโนน ทั้งที่มันปฏิเสธว่า นรกไม่มี แต่แล้วก็มีมนนั้นแลจับสัตว์โยนลงหม้อนรกทั้งเป็นทั้งตาย ด้วยความใจดำน้ำ โสโครกที่สุด ไม่มีอะไรจะเป็นจอมหลอกหลวงสัตว์โลกอย่างแยบยลยิ่งกว่ากิเลสชนิดต่างๆ

ความมุ่งหมายของกิเลสเป็นอย่างนี้ คือถ้ามันจะบอกสัตว์โลกตามความจริงว่า บาป บุญ นรก สวรรค์ นิพพาน มี สัตว์โลกก็จะตะเกียกตะกายละบาปบำเพ็ญบุญ เพื่อหลีกนรก ไปสวรรค์ นิพพานจากมันเสียหมด มันก็จะขาดผลรายได้จากสัตว์โลกอย่างพินาศขาดสูญ ฉะนั้นมันจึงปิดหูปิดตาปิดใจสัตว์โลกไว้อย่างมิดตัวไม่ให้มองเห็นบาป บุญ นรก สวรรค์ นิพพานนั้นได้เลย มันปิดไว้หมด ดังนั้นแม้สิ่งเหล่านี้จะตั้งขวางหน้าอยู่ก็ตาม สัตว์โลกจึง ไม่มีทางรู้เห็นได้ เช่นเดียวกับคนที่ถูกมัดตาไว้อย่างมิดชิด แม้จะนำวัตถุหรือสีแสงต่างๆ มาวางขวางหน้าไว้ก็ไม่สามารถมองเห็นได้ ฉะนั้น กิเลสมันผูกมัดตาใจของสัตว์โลกไว้ก็ เช่นเดียวกัน

ดังนั้นชาวพุทธเราจึงพยายามแก้สิ่งมัดตาของมันออก ด้วยการปฏิบัติจิตตภาวนา เป็นสำคัญ ให้สติปัญญาเกิดภายในใจ จะพึงม่านหรือกำแพงแห่งความมืดบอดที่มันปิดไว้ ออกได้โดยลำดับจนหมดสิ้นไป มองเห็น บาป บุญ นรก สวรรค์ นิพพานอย่างทะลุปรุ โปร่งประจักษ์ใจหายสงสัย โดยไม่ต้องมีใครมาบอกแหละ หลังจากนั้นยังจะได้เห็นกล หลอกหลวงของกิเลส วิชาตึ่มตุนของกิเลส ได้อย่างชัดเจนหายสงสัย พึงชิวหลานๆ อยากร ฟัง ปูพุดให้ฟังอย่างเปิดใจ ใครจะว่าบ้า ปูก็ไม่โกรธให้เขา เพราะทราบแล้วว่าเขาคอนั้น คือเครื่องมือทำลายของกิเลส ที่มันพาทำลายศาสนธรรมและทำลายจิตใจสัตว์โลกมา มากต่อมากแล้ว ปูจึงไม่หลงกลมัน ไม่ตื่นมัน

แม้มันจะยกมาทั้งโคตรแซมมาด่าปู ปูก็ไม่โกรธ นอกจากจะหัวเราะขบขันเพลงกล่อม ของมันที่ร้ายออกมาเพียงต้นๆ ผิวผินนิดเดียวเท่านั้น มิได้ลึกลงกว้างขวางและไพเราะจับ ใจเหมือนศาสนธรรมอันประเสริฐเลิศเลอเหนือโลกทั้งสามเลย ทั้งเป็นธรรมหรือชนสัตว์โลก ขึ้นจากนรกเมืองคนและนรกเมืองผี ที่กิเลสตาปิดใจว่าสิ่งเหล่านี้ไม่มีมามากต่อมากแล้ว บาป บุญ นรก สวรรค์ นิพพาน เหล่านี้เป็นของมีมาดั้งเดิม กิเลสทุกประเภทจะเสกสรรให้ มีขึ้นและจะลบล้างทำลายให้ฉิบหายไปไม่ได้ เพราะเป็นของธรรมชาติและมีอยู่ดั้งเดิม ปรากฏจากสิ่งใดผู้ใดไปก่อไปสร้าง ไปปรุงไปแต่ง ไปลบล้างทำลาย บาปบุญ นรกสวรรค์ นิพพาน อยู่เหนืออำนาจกิเลสที่จะไปอาจเอื้อมทำลายได้ แต่อยู่ตามหลักธรรมชาติของตน

หลานๆ และชาวพุทธผู้เรียนและปฏิบัติธรรมอันเป็นธรรมมีอำนาจ และสว่าง กระจ่างแจ้งเหนือกิเลสทั้งปวง จงเรียนและปฏิบัติให้ถึงใจ ถึงธรรม อย่ามัวมั่วสุขอยู่ในห้อง ชังของกิเลส ให้มันกดขี่บังคับและร้องเพลงขับกล่อมให้เคลิ้มหลับไม่มีวันตื่นจากหลับจาก

หลงอยู่รำไปนัก จะเสียใจให้ตัวเองภายหลังจะว่าปุ่ไม่บอก ปุ่ณะเห็นทุกซ์ที่มันโยนให้แบก
 หามอย่างลั่นหัวใจไม่มีที่เก็บมาแล้ว กลัวหลานๆ และชาวพุทธทั้งหลายจะแบกหามทุกซ์
 ที่มันโยนมาให้แบกหามไม่มีวันปลงวางต่อไปตลอดอนันตกาล และไม่มีวันจบสิ้นลงได้ จึง
 ได้เตือนแล้วเตือนเล่า รวากับว่าตะโกนบอกว่าอันตรายอันใหญ่หลวงมาแล้ว รีบพากันหา
 ที่หลบภัยโดยด่วน เดี่ยวอันตรายจะเข้าถึงตัว ที่หลบภัย คือ คีล ทาน การกุศลทุกประเภท
 จงจับให้มั่นถ้าอยากแคล้วคลาดปลอดภัย อย่าดี้อร้อนเชื่อกิเลสจนไม่ยอมฟังเสียงธรรม
 ตะโกนบอก จงรีบฟังรีบตั้งตัวด้วยการประพฤติปฏิบัติธรรมเสียแต่บัดนี้ จะไม่เสียกาลเวลา
 ไปเปล่า

ถาม ฟังปุ่เทศน์โปรดคราวนี้ รวากับฟ้าดินถล่มที่เดียวแหละ หลานชื่นใจ ไม่เสียชาติเกิด
 ได้ดีมีธรรมที่ปุ่เทศน์โปรดวันนี้อย่างถึงใจ แต่ยังมีข้อสงสัยอยู่นิดๆ ปุ่ขอได้โปรดเมตตา
 ด้วย

ตอบ โปรดอะไรอีก ก็โปรดมามากต่อมากจนไม่มีอะไรจะโปรดแล้ว เหลือแต่ชั้นรัที่
 หายใจแหม่ว ๆ รอเวลาจะแตกดับอยู่เท่านั้น จะให้โปรดเรื่องอะไรว่ามา

ถาม คำว่า บาป บุญ นรก สวรรค์ นิพพาน เหล่านี้ มีอยู่โลกไหนกันแน่ ปุ่

ตอบ มีอยู่ในท่ามกลางแห่งโลกมนุษย์ แต่มีใช้มนุษย์มีใช้สัตว์ มีใช้เปรตผี เทวบุตร
 เทวดา อินทร์ พรหม มีใช้ ต้นไม้ ภูเขา มีใช้ดิน น้ำ ลม ไฟ มีใช้วัตถุแร่ธาตุต่างๆ ใน
 โลกสมมุติ นิพพานมีอยู่ในวิมุตติสถาน แต่มีใช้มีอยู่ในชื่อที่ว่า นิพพานๆ และวิมุตติ
 ธรรมที่กล่าวถึงเหล่านี้ มีอยู่ตามหลักธรรมชาติของตน มิได้ขึ้นอยู่กับวัตถุ บุคคลใดสิ่งใด
 ทั้งสิ้น สิ่งที่จะรับทราบธรรมเหล่านี้ได้ มีใช้ตา หู จมูก ลิ้น กาย และมีใช้วิชาทางโลกทุกๆ
 แขนง และเรียนวิชาธรรมจนจบพระไตรปิฎกแต่มิได้ปฏิบัติ ตลอดเครื่องพิสูจน์ใดๆ ที่โลก
 ใช้กัน มีใจเท่านั้นที่ปรับตัวด้วยหลักธรรม คือ ด้วยการปฏิบัติจิตตภาวนา ดังพระพุทธเจ้า
 และสาวกทั้งหลายท่านปฏิบัติ และรู้เห็นประจักษ์พระทัยและใจมาแล้ว มากต่อมากจนไม่
 อาจนับอ่านจำนวนท่านได้

ท่านเหล่านี้แม้พระองค์และองค์เดียว มิได้ถามกันและถามใครเลย ทรงปฏิบัติจิตต
 ภาวนาโดยหลักธรรมที่จะทำให้รู้ให้เห็น ก็ทรงรู้ทรงเห็นและรู้เห็นขึ้นกับตนเอง ฉะนั้นการที่
 จะแก้ความสงสัยให้หายในบาป บุญ เป็นต้นนั้น ต้องพิสูจน์กันด้วยการปรับจิตใจโดยการ
 ปฏิบัติธรรมมีจิตตภาวนาเป็นสำคัญ จนรู้เห็นประจักษ์ใจแล้ว ความสงสัยแม้จะเคยครอง
 หัวใจมาตั้งกัปตั้งกัลป์หรือตั้งแต่วันเกิดก็ดับวูบลงในทันที มิได้อ้างกาลเวลาที่เคยยึดครอง
 หัวใจมาเลย เช่นเดียวกับความมืดแม้จะเคยมืดมาตั้งกัปตั้งกัลป์ก็ตาม เพียงเปิดไฟสว่าง
 จำขึ้นเท่านั้น ความมืดก็หายไปเองโดยมิได้อ้างกาลเวลาที่เคยมืดมาฉะนั้น การรู้เห็นบาป
 บุญเป็นต้นตลอดสังขารทั้งหลายก็เช่นเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องมีกาลสถานที่มาเกี่ยวข้องและ

กีดกัน ความจริงเท่านั้นจะเปิดความจริงขึ้นมาให้ผู้ปฏิบัติจริง ได้รู้เห็นความจริงที่มีอยู่ทั้งหลายได้ประจักษ์ใจ โดยไม่อ้างกาลว่าสมัยโน้นสมัยนี้ เพราะธรรมเป็นปัจจุบันธรรมตลอดมาแต่กาลไหนๆ แม้สวากขาตธรรมที่ตรัสไว้ก็เป็นปัจจุบันธรรมสดๆ ร้อนๆ ควรแก่การนำมาพิสูจน์สิ่งลึกลับทั้งหลาย ซึ่งก็เป็นปัจจุบันธรรมเช่นเดียวกันได้อย่างไม่มีปัญหา

ที่เป็นปัญหาอันใหญ่โตในหัวใจสัตว์ไม่ให้มองเห็นความจริงทั้งหลายได้ ก็มีกิเลสตัว ทำให้มีติดบอดอย่างเดียวกันนั้น พาสร้างบาปและลงนรกทั้งที่มันโกหกกว่าบาปไม่มี นรกไม่มี แต่สัตว์โลกโดนไม่หยุดหย่อนผ่อนคลายบ้างเลย ส่วนบุญ สวรรค์ นิพพาน ไม่ต้องกล่าวถึง เพราะเป็นธรรมชาติที่มันไม่ต้องการให้สัตว์โลกคิดและสนใจอยู่แล้ว ทั้งนี้เพราะขาดผลรายได้และนโยบายของมัน ว่าสิ่งที่นี้ปุ่ได้อธิบายให้จนหมดพุงแล้วจะเชื่อหรือไม่เชื่อธรรมก็มีเท่านี้ ไม่สามารถจะอธิบายให้ละเอียดกว่านี้ได้ ประการหนึ่งจึงทำความเข้าใจไว้ว่า คำว่า บาปมี บุญมี นรกมี สวรรค์มี นิพพานมีนั้น ธรรมชาติเหล่านี้มีอยู่ทำนองเดียวกันกับคำว่า “ธรรมมีอยู่” แต่ไม่สามารถสัมผัสธรรมชาติเหล่านี้ด้วย ตา หู จมูก ลิ้น กาย ได้ เพราะมิใช่วิสัยของกันและกัน มันเป็นอฐานะคือเป็นไปไม่ได้ มีใจเท่านั้นสามารถสัมผัสได้แต่ผู้เดียว เมื่อปรับใจด้วยภาคปฏิบัติให้เหมาะสมกับธรรมชาตินั้นและธรรมชั้นนั้นๆ แล้ว ความจริงก็มีเท่านี้

ถาม ทำไม สมัยนี้คนชอบทำบาป ทุจริตกันมากปุ่ ดูตั้งหน้าตั้งตาทำกันเป็นล่ำเป็นสันจริง ๆ ใครไม่ทำบาป ทุจริต เท่ากับไม่เต็มคน กลายเป็นคนขาดบาทขาดเต็งไป

ตอบ ปุ่บวชมาไม่เคยทำบาปด้วยเจตนาเลยแม้ชนิดเดียว พระเณรในวัดปุ่นี้ก็ตั้งหน้าทำบุญกุศลบำเพ็ญภาวนากันอย่างเป็นเนื้อเป็นหนังจริงๆ ถ้าเป็นตามคำตำหนิที่เขาว่าไม่เต็มคน ปุ่และพระเณรในวัดปุ่ก็ไม่เต็มพระเต็มเณร คงขาดบาทขาดสลึงไปตั้งคำตำหนิ แต่ธรรมวินัยของปุ่และพระเณรไม่ขาดบาทสลึง ปุ่และพระเณรก็ไม่เดือดร้อน พระขาดบาทขาดสลึงเหล่านี้ก็เห็นอยู่กันสงบสุขดีนี้ ไม่เห็นดินร่นกระวนกระวายอันเป็นลักษณะพระเณรบ้าๆ บอๆ เพราะขาดบาทขาดตาเต็งเลย

ตำหนิก็ให้เขาตำหนิไป ทำบาป ทุจริต ก็ตามนิสัยของเขา แต่เราอย่าตำหนิ อย่าทำกับเขาก็แล้วกัน จะกลายเป็นคนเกินบาทก็ยิ่งจะไปกันใหญ่ ลองคิดดูก็แล้วกัน สมมุติว่ามีเงินจริงตามกฎหมายรับรองอยู่ ๕ บาทและมีเงินปลอมรวมอยู่ด้วย ๑๐ บาท หลานจะเอาเงินจำนวนไหน เอาจำนวนเงินจริง ๕ บาท ปุ่ ทำไม่ไม่เอาจำนวน ๑๐ บาทเล่า ไม่เอาเพราะเอามาแล้วก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร ดีไม่ดีถูกเขาจับก็ยิ่งจะเป็นโทษใหญ่เพิ่มเข้าอีก ส่วนเงินจริงได้มาเท่าไรก็สำเร็จประโยชน์ตามจำนวนของมัน ทั้งไม่เกิดโทษแต่อย่างใด มีมากเท่าไรยิ่งดี นี้แหละหลาน ระหว่างคนดี คนสุจริต กับคนชั่ว คนทุจริตก็เช่นเดียวกับเงินปลอม แม้มีจำนวนมาก กับเงินจริงแม้มีจำนวนน้อย ใครๆ เขาไม่ปรารถนาคนชั่วคน

ทุจริต แต่คนดีคนสุจริตมีมากน้อยโลกต้องการและปรารถนา กัน คนชั่วคนทุจริตมีมากน้อย ย่อมเป็นภัยแก่ส่วนรวมตลอดประเทศชาติมิใช่ของดี ยิ่งมีมากและมีอำนาจอิทธิพลมากเท่าไร ก็ยิ่งทำความชั่วเสียหายได้มาก ดีไม่ดี คนและสมบัติทั้งประเทศอาจอยู่ในเงื้อมมือหรืออยู่ในปากในท้องเขาหมด บ้านเมืองล่มจมได้เพราะคนชั่วคนทุจริตไม่อาจสงสัย

ส่วนคนดีคนสุจริตมีมากน้อย ย่อมเป็นคุณแก่ส่วนรวมตลอดประเทศชาติ ยิ่งมีอำนาจและอิทธิพลมาก ก็ยิ่งทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมและประเทศชาติได้มาก ใครก็ต้องการและปรารถนา กันทั่วโลก ฉะนั้นคนประเภทนั้นจึงมิใช่เป็นคนดีพิเศษและน่านับถืออะไรเลย แม้เขาจะไปเที่ยวคดโกงริตโกงมาได้มากเพียงไร ก็อย่าหลงยินดีและอัศจรรย์เขา นั่นคือสมบัติเป็นพิษแก่ตัวเองครอบครัวตลอดไปถึงลูกหลานเหลนไม่มีประมาณ นั่นเป็นสมบัติกาฝากคอยดูดซึมผู้เป็นเจ้าของให้เสียคนไปโดยลำดับ ทั้งปัจจุบันและอนาคตไม่มีจบสิ้น นั่นคือสมบัติปลอม ย่อมเป็นโทษทัณฑ์แก่ผู้แสวงมามากน้อย เช่นเดียวกับธนบัตรปลอมที่มีมากน้อยในครอบครองนั้นแล อย่าไปหลงยินดี ซึ่งเท่ากับหลงจับไฟ จะร้อนและแผดเผาเจ้าของไม่มีจบสิ้นลงได้

ถาม คนที่มั่งมีเพราะการแสวงหาดังกล่าวมาก็เห็นเขาอยู่สบาย ยังมีหน้ามีตามีคนเคารพนับถือมากมายนี่

ตอบ การมีหน้ามีตา มีคนเคารพนับถือ นั้น มิใช่ฐานะจะไปปล้ำบาบกรรมที่เขาทำได้นั้นหน้าต้องเป็นหน้า ตาต้องเป็นตา เคารพนับถือก็ทราบว่าเป็นคนนับถือ แต่ชั่วต้องเป็นชั่ว บาบต้องเป็นบาบ ทุจริตต้องเป็นทุจริต โทษต้องเป็นโทษ ไฟต้องเป็นไฟ จะนำมาปล้ำบาบกันไม่ได้ ถ้าได้ธรรมก็มีใช้ธรรม ธรรมต้องเป็นบ่อของกิเลส ความโลภ ความโกรธ ความหลง ราคะตัณหาไปนานแล้ว บาบต้องไม่มีเพราะถูกการทำชั่วทุจริตสังหารเอาเกลี้ยง สัตว์โลกไม่ต้องมีทุกข์มีบาบติดตัว นรกก็แตกถูกกิเลสทำลายหายสูญ แต่ความจริงไม่เป็นเช่นนั้น ความเสกสรรนั้น ต้องเป็นความจริงตลอดไปไม่เป็นอื่น เพราะความจริงไม่เคยเป็นน้อยและอยู่ใต้อำนาจของผู้ใด ฉะนั้นธรรมจึงเป็นธรรมเสมอมา ไม่มีอะไรปล้ำบาบได้

ด้วยเหตุนี้หลานปู่ จึงเป็นหลานปู่ อย่าเป็นหลานชั่ว หลานทุจริต ทำลายบาปกรรมและหม้อนรกให้แตก และอย่าเป็นหลานของความโลภมากได้เท่าไรไม่พอ เที่ยวคดโกงทุจริต ริตโกงด้วยเล่ห์กลต่างๆ เวลาตายสมบัติปลอมกองมืมาเท่าภูเขาจะตามเผาผลาญเข้าอีกให้ลงนรกหลุมไหน ใครๆ ไม่อาจมีญาณทราบได้ จึงริบระวังตัวกลัวบาป เดินตามจอมปราชญ์ผู้มีปรีชาญาณอันแหลมคมเสียแต่บัดนี้ ยังมีชีวิตอยู่ก็ดีเป็นสุขใจ เวลาตายไปก็เป็นสุข ความดีที่สร้างมาตามสนับสนุนให้มีแต่ความสุขความสำราญบานใจ ไม่มีพินไฟบาปกรรมตามแผดเผา เพราะความเชื่อพระพุทธเจ้าและทำตามศาสนธรรมอันเป็น

ทางราบรื่นดีงามจัดเป็นคนฉลาดโดยธรรม นำตัวไปสู่ศุภคติคือโลกทิพย์ไม่สงสัย ดีกว่าคน
เสียดจัญไรหลายร้อยเท่าพันทวี ซึ่งดีแต่คุณไม้โอ้อวดด้วยลวดลายว่าฉลาดแหลมคม เวลา
เข้าตาจนแล้วก็ไม่ผิดอะไรกับนักโทษในเรือนจำ

หลานจำไว้ให้ถึงใจอย่าได้ลืมว่า ไม่มีใครฉลาดแหลมหลักนักปราชญ์ชาติอาชาไนย
มองเห็นการณ์ไกลและการณียิ่งกว่าพระพุทธเจ้า จงยึดท่านเป็นหลักชีวิตจิตใจอย่าได้
ลดละปล่อยวาง จะเป็นสิริอุดมมงคลแก่หลานเองและส่วนรวมไม่มีประมาณ ปุณนี้แก่มาก
แล้ว ไม่นานก็จะตาย ลูกหลานจะได้สืบศาสนาไปนาน โลกจะไม่ว่างจากความสงบสุขและ
ความเป็นปึกแผ่นมั่นคงสืบ ๆ กันไป เอาละขอจบเสียที

ถาม ในธรรมท่านสอนพระว่าให้ยินดีในความสันโดษ มกน้อย ตั้งใน สลเลขธรรม ๑๐
ประการ ขรราวสถำปฏิบัติตามธรรมสันโดษและความมกน้อย จะครองชีพไปตลอดไหม
บางครอบครัวมีลูกมาก ญาติมิตรเพื่อนฝูงมาก ถ้าหาได้น้อยไม่พอกินพอใช้จะไม่เดือดร้อน
แก่ครอบครัวเช่นนั้นหรือป้ ส่วนครอบครัวที่มีลูกน้อยคน ผู้เกี่ยวข้องที่ควรเลี้ยงดูมีน้อยก็
พอทำเนาไม่เดือดร้อน โปรตชี้แจงให้หายข้องใจด้วยเถิด

ตอบ ธรรมท่านไม่ได้สอนให้คนขี้เกียจอ่อนแอท้อแท้เหลวไหลในการทำงาน เพื่อหารายได้
มาเลี้ยงตนและครอบครัว แต่ท่านสอนให้มีความขยันหมั่นเพียรและอดทน ไม่เลือกงาน
อันเป็นที่มาแห่งผล เพื่อรายได้เพียงพอกับความจำเป็นอยู่ใช้สอยไม่ผิดเคือง ท่านสอนว่า จง
เป็นบุคคลที่ถึงพร้อมด้วยความขยันหมั่นเพียร หนักเอาเบาสู้ง ไม่จับๆ วางๆ เหยาะๆ
แหยะๆ ในการทำงาน ๑ ได้สมบัติมากน้อยให้มีการเก็บรักษา ไม่จ่ายสุรุ่ยสุร่ายแบบหา
ขอบเขตเหตุผลไม่ได้ ๑ การเลี้ยงชีพในครอบครัวให้พอเหมาะพอดีกับความจำเป็น ไม่
ฟุ่มเฟือยจนเลยฐานะและความจำเป็น ๑ ไม่คบเพื่อนฝูงที่เป็นพาล ผลาญทรัพย์ คอยแต่
จะกัดจะแทะจะเคี้ยวจะกลืนสมบัติและความประพฤดีให้ลงเหวลงบ่อ ๑ ธรรมท่านสอนไว้
อย่างมั่นเหมาะทุกแง่ทุกมุม ถ้าเราไม่คว้าเอากิเลสตัวอวดดีมาทำลายธรรมเหล่านี้ให้พินาศ
ฉิบหายไป เราต้องตั้งตัวได้ด้วยความขยันหมั่นเพียร ด้วยการเก็บรักษาทรัพย์และจ่าย
ทรัพย์ตามความจำเป็น ด้วยการเลี้ยงชีพพอประมาณไม่ผิดเคืองและฟุ่มเฟือย ด้วยความ
ไม่สมัครรักชอบในคนพาลสันดานเลว ความประพฤดีเหลวแหลกแหวกแนว เราต้องเป็น
คนดีมีผลจากทรัพย์และศีลธรรมประจำตัว ไม่กลัวใครตำหนิและดูถูกเหยียดหยามโดย
ประการใดๆ

ธรรมสันโดษ คือความยินดีในสมบัติมากน้อยที่มี และอยู่ในความครอบครองของ
ตน นี่ก็เป็นความพอดีเหมาะสมอย่างยิ่งแล้วสำหรับมนุษย์ที่อยู่ร่วมโลกกัน คำว่าความ
ยินดีในสมบัติที่มีอยู่ของตนนั้น แม้สมบัติจะมีมากองเท่าภูเขา ธรรมท่านก็ไม่ได้ห้ามว่า
ไม่ให้ยินดีเพราะมากเกินไป แต่ท่านห้ามไม่ให้ยินดีและเสาะแสวงสมบัติที่นอกไปจากของ

มีอยู่ของตัวต่างหาก เช่น ไรนา ที่ดิน สมบัติพัสดุของตนมีเท่าไร ก็ให้ยินดีเท่าที่มีเท่านั้น
ไม่ให้ไปเที่ยวยินดีในสมบัติของคนอื่น

ยิ่งเป็นเมียเขาด้วยแล้ว ถ้าไม่อยากหัวเบะอย่าไปแหยมเป็นอันขาด แม้แต่ปู่เองยัง
จะเป็นเพศฆาตฆ่าคนได้โดยไม่คาดคิดมาก่อนจะว่ายังไง ยังเหลือเพียงเส้นยาแดงเท่านั้น
จะฟันคอคนให้ขาดสะบั้น แล้วก็ตกรกทั้งเป็นในตะรางครึ่งเขามาเป็นชู้กับเมียปุณะ จง
ทราบว่ามีอะไรจะเด็ดขาดและเฉียบขาดเท่าใจคน เมื่อถึงเหตุการณ์และเวลาอันเฉียบ
ขาดแล้ว ปู่เคยประจักษ์กับตัวมาแล้ว ฉะนั้น จงเชื่อธรรมสันโดษ ยินดีเฉพาะเมียผัวของ
ตัวเท่านั้น อย่าไปเยื่อใยใฝ่ใจกับเมียผัวของเขา ถ้าไม่อยากคอขาดและเป็นผีไม่มีเจ้านะ ปู่
จะบอกชดๆ อย่างนี้ ให้หลานๆ พวกกันจดจำธรรมสันโดษกับความมกน้อยในหญิงชายไป
รักษาตัว และปฏิบัติตัวอย่างเคร่งครัดด้วยธรรมสองข้อนี้ อย่าให้มันดินได้เป็นอันขาด ยิ่ง
อุปปัจจุตา ความมกน้อยด้วยแล้ว ยิ่งเหมาะมากกับขรवासผู้โลเลในราคะตัณหา อิมไม่
เป็น นำมาปฏิบัติ ธรรมนี้ท่านให้ยินดีเฉพาะคู่ครองคือผัวเมียของตนโดยเฉพาะเท่านั้น
ไม่ให้ยินดีใฝ่ใจกับชายอื่นหญิงอื่นเป็นอันขาด ธรรมท่านช่วยรักษาหัวรักษาคอของเราให้
คงทนไปด้วยกัน ไม่ให้หัวกับคอพลัดพรากจากกันด้วยคมมีดคมขวานเพราะความมกมาก
อยากไม่มีวันอิมพอทำลาย

ปกติมนุษย์หญิงชายในโลก มีหลายปากหลายใจ ก็มีปากเดียวใจดวงเดียว นั่นแล
แต่มันกินไม่เลือกราวกับมีร้อยปากพันปาก อะไรๆ ก็กินกิน อะไรๆ ก็กินเอา ก็กิน
เอา ไม่มีคำว่าท้องเรามีท้องเดียว ปากชนิดตัณหาถือบังเหียนกระตุกเชือกนี้ มันไม่คำนึงถึง
ท้องและเหตุผลใดๆ ทั้งสิ้น มีแต่จะกินให้สมอยาก ปากดำให้สมกับความเคียดแค้นโมโห
ทำเดียว ใจก็มีใจเดียว นั่นแหละ แต่ความคิดความอยากมันผลัดกันให้แตกแขนงออกไป
เป็นหมื่นเป็นแสนใจ จนไม่สามารถคัดเลือกได้ว่าความคิดนี้เป็นดี ความคิดนี้เป็นชั่ว เพราะ
มันกลมกลืนกันจนมองหาตัวจริงใจจริงไม่เจอโน่น

จึงต้องนำธรรมสองข้อคือ ความสันโดษ ยินดีในสิ่งที่มีอยู่ของตน และความมกน้อย
ในอารมณ์แห่งราคะตัณหา มาปิดปากปิดใจ ไม่ให้มันดินรนชนทุกซ์มาเผาตนและ
ครอบครัว เพราะไฟตัณหาที่ร้อนมากกว่าไฟอื่นใด ร้อนเข้าถึงดับถึงปอดถึงชั่วหัวใจ
เครื่องในพังทลายเพราะมันไม่อาจสงสัย หลานๆ จงจำไว้ให้ถึงใจ ปฏิบัติให้ถึงความจริง
ของธรรมสองข้อนี้ จะพากันอยู่ด้วยความสงบสุขเย็นใจทั้งครอบครัว ผัว-เมีย ลูกเล็กเด็ก
แดง สถานที่อยู่ สมบัติ เงินทอง สิ่งของใช้สอย จะเย็นไปตามๆ พ่อบ้านแม่เรือนที่เป็น
คนดีมีธรรมประดับใจ

ถาม หลานๆ พอใจธรรมสองข้อนี้มาก ประทับใจจริง ๆ อยากให้คนอื่น ๆ เขาฟังบ้าง จะ
ได้ธรรมนี้ไว้ป้องกันตัวในเวลาฉุกเฉิน เพราะเรื่องคนหลายปากหลายใจนี้นับวันมีมาก ถ้า

ไม่มีธรรมนี้เป็นยาประจำบ้านก็น่ากลัวมุกพัง เพราะหวัด....นี้ชุกชุมไม่มีฤดูกาลสถานที่
 เลยทุกวันนี้ ทั้งไม่วั้นชาติชั้นวรรณะ ฐานะมีหรือจน คนโง่หรือคนฉลาด ตลอดเพศวัยเลย
 ต่างตั้งหน้าตั้งตาส่งเสริมหวัดประเภทหน้าด้านสันดานเลวนี้้อย่างออกหน้าออกตา แถมยัง
 ว่าเป็นเกียรติอีกด้วย สิ่งเหล่านี้ระบาดทั่วดินแดนแทบไม่มีสถานที่กาลเวลาเหลืออยู่แล้ว
 ทุกวันนี้ น่าวัดกตอเพื่อนมนุษย์ด้วยกันจริงๆ เฉพาะเด็กวัยรุ่นนั้นนำวัดกตอและนำสงสารมาก
 ที่จะกลายเป็นเด็กเกเรไปตามโรคพรคนี่กันเสียหมด จึงอดคิดไม่ได้เมื่อได้ฟังธรรมสอง
 ข้อนี้จากปู่แล้ว แล้วจะแก้ไขอย่างไรจึงจะมีผลดีต่อผู้ใหญ่และส่วนรวมตลอดเด็ก ๆ ที่ราว
 กับว่าเตรียมพร้อมเพื่อจะลงเหวลงบ่อลึกลับอยู่แล้วเวลานี้ ปู่โปรดด้วย

ตอบ ใจที่หมดคุณค่าในธรรมที่มีคุณค่ามาก ย่อมทำได้ทุกอย่างบรรดาสิ่งต่ำทราวม
 ทั้งหลายโดยไม่สะทกสะท้าน เวลาผลของความต่ำทราวมเกิดก็ไม่สะทกสะท้าน เกิดได้กับ
 บุคคลทุกชาติชั้นวรรณะและเพศวัย ไม่เลือกว่าเป็นบุคคลเช่นไร เกิดได้ทั้งนั้นไม่ลำเอียง
 ขอแต่ทำลงไปเท่านั้น ผู้จะแก้ไขโรคหมดคุณค่าเหล่านี้ก็คือคน ธรรมเครื่องแก้ที่ท่านสอนไว้
 ก็มีอยู่กับทุกคนที่จะนำมาแก้ ไม่มีอะไรผู้ใดได้เปรียบเสียเปรียบ ถ้าตัวผู้ทำไม่ยอม
 เสียเปรียบให้ตัวเองเพราะความไม่เอาไหน ความไม่สนใจแก้สิ่งต่ำทราวมที่เกิดที่มีอยู่ภายใน
 ตนเสียเท่านั้น ถ้าอย่างนั้นก็ไม่มีใครช่วยได้ แม้พระพุทธเจ้าก็ไม่ทรงช่วยได้ อย่าวว่าแต่ปู่ที่
 พูदन้าลายฟุ้งปากและอยู่ขณะนี้เลย เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน เมื่อช่วยใครไม่ได้ ก็จงหันมามอง
 ตัวเอง ช่วยตัวเอง อย่าให้เสียไปกับสิ่งไม่ดีทั้งหลายที่เขาเสียกัน

ถาม ก็น่าจะเป็นอย่างนั้น ปู่ ตกลงก็ไม่พันคำว่า “ตัวใคร ตัวเรา“ อยู่โดยดีแหละ ซึ่งก็
 น่าจะขัดต่อธรรมที่สอนให้มีเมตตากรุณาต่อกัน หรือปู่มีความเห็นอย่างไรก็สุดแต่จะโปรด

ตอบ เมื่อเขาไม่ยินดีกับการช่วยเหลือ ก็ยังจะหน้าด้านไปช่วยเขาอยู่หรือ มีธรรมหน้า
 ด้านให้คนเมตตาหน้าด้านนำไปช่วยเขาไหมละ ถ้าไม่มี อย่าหาญทำ กิเลสตัวหยาบๆ จะ
 หัวเราะเอาจะว่าปู่ไม่บอก

คนไข้เต็มโรงพยาบาล หมอช่วยไว้ได้ทุกคนใหม่ ยังมีรายเลือดลอยตายไปต่อหน้า
 ต่อตาหมอจนได้เรื่อยมามีไข้หรือ โรคที่ทำให้คนตายต่อหน้าหมอนั้น มันฟังเสียงหมอเสียง
 ยาเมื่อไร แล้วเมตตาเราเก่งกว่าพระเมตตาของพระพุทธเจ้าเซียวหรือ จึงจะสามารถช่วย
 ใครๆ ได้ทั่วโลกทั้งที่เขาไม่สนใจกับการช่วยเหลือใดๆ เลย นี่แหละหลาน ที่สัตว์ไม่ไป
 นิพพานกับพระพุทธเจ้าก็เพราะเหตุนี้ พิจารณาเองเถอะอย่าให้แรงไปมาก ปู่แก่แล้ว มี
 แต่ลมหายใจแขม่วๆ อยู่เท่านั้นเอง

ถาม ขอบพระคุณปู่มาก ที่นี้หลานพอเข้าใจวิธีปฏิบัติต่อตัวเองและผู้อื่นได้พอประมาณ
 หลานยอมรับผิดที่หวังคนอื่นมากเกินไปเกินเหตุผลธรรมดาที่ควรเป็นไปได้และเป็นไปไม่ได้

พูดมาถึงตอนนี้ก็ทำให้สังสารปุ้ ตลอดครูบาอาจารย์ทั้งหลายที่ท่านอุทิศส่ำห้เมตตาแนะนำสั่งสอน ทั้งที่บางครั้งสุขภาพไม่ค่อยดี ยังอุทิศส่ำห้ต้อนรับสั่งสอน แต่คนที่ไปหาท่านมีหลายประเภท หลายนิสัย หลายความต้องการดั่งที่ท่านว่า นานาจิตตัง นั้นแล

ตอบ ใช่ บางพวกก็ตั้งหน้าตั้งตาไปหาศีลหาธรรมจริง ๆ ที่น่าสงสาร แต่บางพวกก็พากันไปเที่ยวตากอากาศเปลี่ยนอารมณ์ในวัด แล้วก็เที่ยวจู้จ้าน พูดคุยกันไม่อ้อมปากปล่อยตามอารมณ์ ส่งเสียงอึกทิกครึกโครมทั่วบริเวณวัด จนลืมนึกว่าที่นั่นเป็นวัดและมีครูอาจารย์พระเณรบำเพ็ญธรรมอยู่ที่นั่น ท่านอาจรำคาญได้ คิดแต่ความสนุกสนานรื่นเริงไปตามลัทธินิสัยของตน บางพวกก็ไปด้วยเสียงเล่าลือว่าท่านเก่งทางนั้นทางนี้ แล้วก็ตื่นข่าวพากันไปเพื่อไต่ของดีจากท่านมาอดกัน เมื่อไปก็รับทวนขอนั้นขอนี้ท่าน เมื่อท่านบอกว่าไม่มี ก็ดี้อันเถียงท่านว่า ท่านมี แล้วเข้าชี้ขออนำรำคาญ เมื่อไม่ได้ตั้งใจ บางรายก็พาลทะเลาะกับพระแล้วกลับไป ก่อนไปก็พูดทั้งทำยในลักษณะบาดหมางสาปแช่งต่างๆ ว่าต่อไปจะไม่มาเหยียบวัดนี้อีกจนวันตาย พระอะไรอย่างนี้ ขออะไรๆ ก็ว่าไม่มีๆ จะหวงไว้กินสมบัติอะไรก็ไม่รู้

ตามธรรมดาของพระผู้มีธรรมประจำใจอยู่แล้ว ท่านไม่เห็นอะไรยิ่งกว่าธรรม ตลอดอิริยาบถท่านคิดฝักใฝ่ใคร่ธรรมอยู่โดยสม่ำเสมอ ไม่สนใจและเผลอไพลคิดไปโน้นไปนี้ ว่าคนนั้นจะมาหา คนนี้จะมาเยี่ยม จะมาหรือไม่ก็เป็นเรื่องเป็นอธยาศัยของแต่ละคน ท่านไม่กังวลกับอะไรมากกว่าการแสวงหาธรรมด้วยการปฏิบัติ มีเดินจงกรมบ้าง นั่งสมาธิภาวนาบ้าง ยืนรำพึงในธรรมทั้งหลายบ้าง ให้สติอยู่กับตัว ไม่ปล่อยใจให้เลื่อนลอยไปตามอารมณ์ ท่านมีความสำรวมระวังอยู่ทุกอิริยาบถนอกจากหลับเท่านั้น นอกนั้นเป็นท่าแห่งความเพียรเพื่อละกิเลสแลกองทุกข์ทั้งมวลโดยตลอด ท่านจึงไม่ต้องการสิ่งรับทวนต่างๆ

ถาม ที่เขามาหาปุ้ มีหลายพวกดั่งปุ้เล่าเรื่องของคนมาวัดทั่วๆ ไปหรือเปล่า

ตอบ ทำไมจะไม่มี มีดั่งที่เล่าให้ฟังนี้แหละ อยากรู้ว่าแทบทุกวันไป บางพวกก็มาขอบัตร์ขอเบอร์ เวลาพูดอรรถพุดธรรมให้ฟังเขาไม่สนใจ คอยแต่จะจับเอาไปตีเป็นเบอร์กันเท่านั้น พวกนี้พวกแสวงความร่ำรวยในทางลัด อยากรเป็นเศรษฐีมีเงินล้านด้วยการถูกบัตร์ถูกเบอร์ อรรถธรรม บุญ-บาปอะไรไม่สนใจ บางพวกก็แบกคัมภีร์มาเที่ยวไล่พระให้จน ถือว่าตนรู้หลักนักปราชญ์ฉลาดพอตัว แต่ส่วนมากมักไม่กลัวบาป เพราะความทะนงตัวว่าเรียนรู้มากรู้หมด หาได้รู้ไม่ว่าตนกำลังเป็นช้างใหญ่ที่ถูกกิเลสตัวเย่อหยิ่งจองหองคว่ำคอกมาเป็นเครื่องมือถือเป็นพาหนะนั่งบนตะพองหลัง มาอวดดีอวดเก่งกับพระ พระแม่แสนโง่ท่านก็รู้ได้ เพราะท่านดูกิเลสต่อสู้กับกิเลสด้วยความเพียรอยู่ทุกเวลาไม่ลดละ มีสติปัญญาเป็นเครื่องมือสอดส่องและทำลายข้าศึกบนหัวใจ ไม่ก้มหัวลงให้มันขึ้นนั่งอย่างง่ายตาย เมื่อเห็น

กิเลสหนึ่งบนหัวใครก็ตามมาอวดดีอวดเด่น อวดมั่งอวดมี อวดฉลาด หรืออวดอะไรก็ตาม อันเป็นเรื่องของกิเลสพองตัว ท่านจึงอดสังเวชอยู่ภายในไม่ได้

ส่วนมากคนไปวัดมักจะไปดูและจับผิดพระ ไปคอยให้คะแนนพระและคอยตัดคะแนนพระด้วยวิธีการติพระชมพระ ว่าวัดนั้นเป็นอย่างนั้น องค์กรนั้นเป็นอย่างนั้น แต่ไม่สนใจคอยสอดส่องดูตัวเองว่าดีหรือชั่วประการใดบ้าง ไม่คอยตีตัวเอง นอกจากหาเรื่องปาๆ ถือนๆ มาชมตัวเองให้เขาว่าดีและนับถือกันไปลมๆ แล้งๆ คนเราถ้ามีการสังเกตสอดส่องความประพฤติชั่ว-ดีของตัวเองบ้าง ย่อมมีที่ดัดแปลงแก้ไขให้เป็นคนดี เป็นที่เคารพนับถือของผู้อื่นได้อย่างน่าชมและสนิทธิใจ บางพวกก็แต่งตัวฟิตปั๋งรัดกุมเต็มอัตราศึก มองเห็นหมดกระทั่งขน นุ่งพับเพียบแบบชาวพุทธทั้งหลายไม่ได้ จะลดอัตราศึก คือ กางเกงแตกกระเบิดเป็นอันตรายนะ ดูไม่ได้ เพราะพิสดารเกินมนุษย์ เมื่อแต่งเต็มยศแห่งอัตราศึกแล้ว คุณลักษณะท่าทางราวกับจะเหาะบินทั้งที่ไม่มีปีก นี่แลหลาน กิเลสมันทำคนให้ผิดปกติและพิสดารเกินมนุษย์มาเวทนาทั้งหลายอย่างนี้ หลานๆ ลูกชาวพุทธจงพากันทำความเข้าใจกับมันไว้เสมออย่าลืมหันที ไม่งั้นเราต้องเป็นเครื่องมือให้มันขับขี่ราวกับยวดยานพาหนะ หรือราวตุ๊กตาเคลื่อนที่โดยไม่อาจสงสัย

ปู้นี่เกิดมานาน กิเลสขึ้นซึ่รดบนหัวใจมานาน การต่อสู้กับมันมาทีนานและหนักมากแทบไม่มีอะไรเทียบเท่าเสมอได้ในบางครั้ง จึงพอรู้เรื่องวิชากลวงของมันได้บ้างพอมาเล่าให้ลูกหลานฟังเพื่อเป็นคติและพยายามกำจัดมันบ้าง แม้ยังมีกิเลสเช่นเดียวกับคนทั่วไป แต่ความมีธรรมแทรกในใจอยู่บ้างก็ยังมีหิริ-โอตตปปรธรรมคนเรา ไม่ปล่อยตัวแบบลูกโป่งบนอากาศโดยถ่ายเดียว ไม่ทราบจะตกทิศทางใดไม่มีจุดมีหมาย นั่นมันเกินไปสำหรับมนุษย์ที่โลกถือว่ามีศักดิ์ศรีสูงกว่าสัตว์

จงพากันพยายามระมัดระวังตัวสมกับเราเป็นผู้รับผิดชอบเรา สมัยนี้สิ่งที่จะทำให้เสียคนมีมากจนพรรณนาไม่จบ ซึมซาบหลังไหลเข้ามาทุกทิศทุกทางจากทั่วโลก คนที่เขาว่าสิ่งทำลายมนุษย์ผู้โง่เขลามามากจนแจกจ่าย เขาได้เงิน แม้ใจเขาจะต่ำจะทราม แต่เขาก็ไม่เคยสนใจกับความต่ำความสูงยิ่งกว่าสิ่งที่เขาต้องการอยู่แล้ว ฉะนั้นคนโง่จึงเสียเปรียบและเป็นเหยื่อของคนฉลาดรำไปไม่อาจมีอะไรมาแก้ให้ตกไปได้ นอกจากผู้มีธรรม คือ สติธรรม ปัญญาธรรม ซึ่งเหนือความฉลาดของโลกอยู่มากจนเทียบกันไม่ได้ เป็นเครื่องหลบหลีกผ่อนคลายนสิ่งทำลายจิตใจและสมบัติให้เสียนั้นสังเกตดูก็รู้ก็เห็น เพราะมีเต็มไปหมดแม้ในป่าในเขาอย่าว่าแต่ในบ้านในเมืองที่มีคนมากเลย ขอแต่คนมีอยู่ที่ไหนสิ่งทำลายเหล่านี้ต้องมีอยู่กับคนจนได้ ทั้งนี้เพราะคนไปเสาะแสวงหามันมาเอง

สิ่งเหล่านี้แสดงออกได้หลายทาง โดยคนโง่อย่างพวกเราไม่อาจทราบได้ นอกจากเพลิดเพลินและเคลิ้มหลับไปกับเพลงกล่อมของมัน เพราะมีมากต่อมากจนพรรณนาไม่จบ

ลบล้างไม่ลงเนื่องจากความชอบและตั้งใจมีมาก สิ่งดังกล่าวนี้บางอย่างก็หยาบโผน และลดหลั่นกันลงมาจนถึงขั้นสุภาพละเอียดลออ สามารถกล่อมได้ทั้งผู้ใหญ่แลเด็ก ๆ ทำให้เสียคนได้ตามส่วนของมันและวัยของผู้ถูกกล่อม มีอยู่ทั้งที่ลับและที่เปิดเผยธรรมดาทั่ว ๆ ไป โดยไม่อาจคิดว่ามันเป็นภัย หรือมีส่วนเป็นภัยต่อส่วนรวมไม่มีประมาณ ผู้นำสิ่งเหล่านี้เข้ามา ส่วนมากมักมีแต่ผู้มีปัญญาหาเงินในทางนี้ ตลอดผู้มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่แทบทั้งนั้น ตาสีตาสา ไม่มีปัญญาแสวงหามาได้แหละ

ฉะนั้นปุจฉาวิตกอนาคตของลูกหลานบ้านเมืองว่าจะเป็นอย่างไรมาก่อน เมื่อการฟื้นฟูกับการทำลายไม่สมดุลกันดังที่รู้ ๆ เห็น ๆ อยู่นี้ ส่วนมากมักมีแต่การทำลาย เพราะเป็นสิ่งที่ชอบและทำได้ง่าย ไม่ว่าสิ่งใดเมื่อชอบใจย่อมทำได้ง่าย แม้สิ่งนั้นจะทำยากเหมือนสิ่งดีงามทั่ว ๆ ไปก็ตาม ทั้งนี้มันขึ้นอยู่กับจิตใจเป็นสำคัญ ถ้าลงใจได้ชอบและติดพันในทางใด สิ่งใด หรือผู้ใดแล้ว การใกล้ชิดติดพันและการกระทำหากเป็นคู่เคียงคู่ควรกันไปเอง เอาละปุเหนือยขอพักผ่อนชั้นที่ชราเต็มแก่แล้ว

วันนี้เพื่อน ๆ พามาเยี่ยมปู่ ทราบกิตติศัพท์กิตติคุณของปู่ฟุ้งขจรมานานแล้ว เมื่อมีโอกาสได้มาหาทำงานทางนี้ เพื่อนเห็นว่าเป็นคนชอบธรรมะธัมโมเลยชวนมา จึงได้มีวาสนามากกราบปู่

มาหาทำงานอะไร ปู่ถาม ตามแต่จะได้งานทำ ส่วนมากก็ชอบทำงานสูงบ้างนั่นแหละปู่ ปู่ถาม งานอะไรที่สูงนะ งานราชการแผนกต่าง ๆ ที่นิยมกันก็งานที่กินเงินเดือนหลวง นับแต่เป็นครูสอนนักเรียนขึ้นไปจนถึงนายกรัฐมนตรีนี่ ซึ่งเป็นงานสูงส่งและมีเกียรติมาก นั่นแหละที่นิยมกันว่าเป็นงานสูงและสูงส่งมาก เพราะเป็นงานเด่นในแผ่นดิน

ปู่ ในหลักธรรมทางพุทธศาสนาที่ท่านนิยมกันมาประจำแผ่นดิน ว่าเป็นงานสูงส่งงานมีเกียรติสูง ได้แก่งานที่ทำและการแสวงหาด้วยความสุจริตยุติธรรมไม่ฉ้อไม่โกง ไม่ฉกฉกปล้นจี้ กดขี่รีดไถคดโกงใคร ไม่คอร์รัปชั่น ฉ้อราษฎร์เบียดบังหลวง เหล่านี้จัดว่าเป็นงานสะอาด เป็นงานสูงส่ง เป็นงานมีเกียรติ เป็นคนมีเกียรติสูง แม้ตาสีตาสาทำอะไรทำนา ทำสวน คราดไถ ขุดดิน ฟันไม้ หาฟืน เผาถ่านมาขาย ก็เป็นงานสูงส่ง เพราะทำด้วยมือสะอาด ทำด้วยความสุจริตยุติธรรม ไม่เบียดเบียนทำลายผู้ใด ใคร ๆ ไม่รังเกียจ ไม่เกลียดชัง นอกจากเห็นใจและสงสารไปตาม ๆ กัน หลานน่าจะคิดผิดไปเพราะไม่แยกแยะงานว่างานใดเป็นไปเพื่อถูกหรือเพื่อผิด งานใดเป็นไปเพื่อสุจริตยุติธรรม หรือเป็นไปเพื่อทุจริตผิดใจมนุษย์และทำลายชาติบ้านเมือง ควรแยกงานดังปู่พูดไว้เบื้องต้นนั้นก่อนซิหลาน

งานคดโกง รีดไถ ฉ้อราษฎร์บังหลวงเป็นต้นนั้น คืองานต่ำ งานไม่สะอาด งานสกปรกกรกเก๊า งานเบียดเบียนทำลาย งานที่คนรังเกียจทั้งแผ่นดิน งานทำลายสมบัติและจิตใจมนุษย์ หนักไปกว่านั้นก็เป็นการทำลายชาติให้ล่มจม มีใช้งานที่สูงส่งและน่าชมเชย

สรรเสริญอะไรเลย ความจริงโลกเขาไม่นิยมหรอก หากแต่ผู้สกปรกเพราะมือและใจไม่สะอาดเขานิยมกันเองต่างหาก

ถาม ทำไมโลกจึงนิยมรักชอบกันนักหนาว่า งานราชการเป็นงานสูงส่ง เป็นงานมีเกียรติยศชื่อเสียงเล่าปู่

ตอบ อันงานราชการตามหลักปกครองนั้นสูงส่งและมีเกียรติยศชื่อเสียงจริง แต่ผู้ทำงานในวงราชการเป็นสำคัญ เพราะมีทั้งคนดีคนชั่ว คนมือสะอาดและมือสกปรกสลับปนกันอยู่ในวงราชการนั้นชิลาน ถ้าผู้นั้นทำไม่ถูกต้องตามหลักปกครองแห่งกฎหมายบ้านเมือง ก็ไม่จัดว่าผู้นั้นสูงส่ง มีเกียรติยศชื่อเสียง ตรงข้ามประชาชนเรียกว่าเป็นผู้ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ที่ประชาชนมอบความไว้วางใจให้ ยิ่งกลับทำลายสมบัติและจิตใจประชาชนได้ลงคอ จะเรียกว่าสูงส่งได้อย่างไร นอกจากเขาจะเรียกคนประเภทนั้นว่า ยักษ์ทำลายชาติอยู่ในวงราชการที่มีเกียรติที่น่าเสียดายให้คนสะอาดมือดีครองเท่านั้น คนที่ทำงานสุจริตไม่คิดคดทรยศต่อหน้าที่ต่างหาก เป็นผู้สูงส่งและมีเกียรติยศชื่อเสียงในวงราชการงานแผ่นดินชิลานต้องเข้าใจตามธรรมที่ปู่อธิบายนี้ แล้วที่ไหนงานใด ถ้ามีรายได้เลี้ยงตัวให้ทำเถิด อย่าเป็นคนเลือกงาน ผลรายได้จะฝืดเคืองไม่คล่องตัว จะเกิดความอดอยากขาดแคลนหากินไม่ทันกับปากกับท้องที่รบกวนอยู่แทบตลอดเวลา ควรรับหางานที่บริสุทธิ์สะอาดทำ จะไม่เป็นคนว่างงาน ปากท้องจะว่างงานไปด้วย แล้วจะเป็นทุกข์แก่เรานั้นแล

ถาม ปู่เวลาคนตายทำไมต้องนิมนต์พระมาสวด กุสลา มาติกา บังสุกุลให้ เมืองไทยเรามีทั่วประเทศ ไม่สวดไม่ได้หรือ หลานสงสัย ต้องขอประทานโทษถ้าเป็นความเข้าใจผิด แต่หลานมิได้ปักใจว่าที่ทำนั้นไม่ถูก เป็นแต่เพียงสงสัยจึงกราบเรียนถามปู่พอเข้าใจในเรื่องราวและหายสงสัยเท่านั้นเอง

ตอบ ไม่สวดก็ได้ใครจะทำโทษ คนที่เขาไม่นับถือศาสนาพุทธเราเขายังไม่เห็นสวด กุสลา มาติกา เวลาคนตาย

ถาม สวดเพื่ออะไรปู่

ตอบ สวดให้บุญคนตายยังงี้เล่า เวลาคนนั้นมีชีวิตอยู่เขาซี้เกียจทำบุญ เวลาเขาตายแล้วญาติ ๆ กลัวเขาดกนรก ก็ช่วยนิมนต์พระมาสวดส่งบุญให้เขา บางทีอาจพ้นนรกได้

ถาม แน่ใจไหมละปู่ ว่าเขาจะได้บุญจากญาติ ๆ ทำส่งให้ไม่ตกนรก

ตอบ แน่หรือไม่แน่ก็เพราะความรักสงสารกัน จำต้องทำเพื่อไว้ดีกว่าปล่อยตามบุญตามกรรม

ถาม ในครั้งพระพุทธเจ้า เวลาคนตายแล้วนิมนต์พระไปสวด กุสลา มาติกา ดั่งนี้ไหมปู่

ตอบ มี แต่ท่านไปปลงกรรมฐาน พิจารณาซากศพที่ตายแล้วเป็นอสุภะอสุภัง ทุกข์ อนิจจัง อนัตตา เกิดมาแล้วต้องตาย ไม่จีรังยั่งยืน กลายเป็นซากเป็นศพเปื่อยเน่าผุพังหาสาระแก่น

สารไม่ได้ แล้วก็น้อมเข้ามาสู่ตัวว่าจะต้องเป็นเช่นเดียวกัน เพื่อได้สติปัญญาจากชาคศพ นั้นไม่ประมาท บางรายได้สำเร็จมรรคผลเพราะการพิจารณาชาคศพนั้นก็มิ ท่านจึงสอนให้ พระไปเที่ยวกรรมฐานตามป่าช้า ซึ่งถือเป็นจุดศรัทธาเรื่อยมาจนปัจจุบันนี้ นี่มีในจุดศรัทธา ๑๓ ข้อ คันดูก็ยังได้

ถาม ทุกวันนี้ไม่เห็นพระไปเยี่ยมป่าช้าตั้งครั้งพุทธกาลท่านทำกัน เห็นเฉพาะเวลาคนตาย แล้วเขานิมนต์ท่านมาสวด กุสลา มาติกา เท่านั้น

ตอบ ถึงไม่ปรากฏเห็นก็ยังมี พระจุดงกรรมฐานท่านทำเป็นประจำมิได้ขาด แต่ท่านมิได้ เทียวประกาศให้ใคร ๆ ทราบ เนื่องจากเป็นงานของท่านโดยเฉพาะ มิใช่งานสวดกินข้าวต้ม ขนมนตามที่เขานิมนต์เวลาคนตายนี้มา

ถาม สมัยนี้ยังมีพระไปกรรมฐานป่าช้าอยู่หรือปู้ นึกว่าหมดสมัยไปแล้ว

ตอบ สมัยบ้าอะไร เอาอะไรมาพูด ธรรมมีสมัยเมื่อไร นอกจากพวกบ้าสมัยตื่นสมัยเท่านั้น จึงจะอุตริพูดว่าเที่ยวป่าช้าหมดสมัยไปแล้ว พระจุดงกรรมฐานท่านมิใช่บ้าตื่นสมัย อย่ามา พูดในที่นี้เดี๋ยวพระจุดงจะแตกวัดกันเสียหมดจะว่าไม่บอก โนนไปพูดกับพวกบ้าตื่นสมัย ด้วยกันโน่น

ถาม โอโฮ ตายจริง หลานพูดผิดไปต้องขอประทานโทษมาก ๆ ด้วยปู้ มันหลุดปาก ออกมายังไง อันสมัย ๆ บ้า ๆ นี้ มันชินปากชินใจจึงหลุดออกมาอย่างง่ายตายราวกับไม่ได้คิด คล่องปากจริงสิ่งที่มิให้คล่องอย่างนี้ บทพานั่งภาวนา พุทโธ ไม่เห็นได้เรื่อง คอยแต่จะคิด ไปร้อยแปด นำโมโหจริง ๆ ขอประทานโทษย้อนถามเรื่องสวด กุสลา มาติกา อีกเล็กน้อย นั้นมีความหมายว่าอย่างไร ปู้

ตอบ มีความหมายได้หลายอย่าง การสวด กุสลา มาติกา ถือเป็นคติตัวอย่างมาจาก พระพุทธองค์เสด็จโปรดพระมารดาขึ้นดาวดึงส์สวรรค์ ฉะนั้นเวลาคนตายจึงนำธรรมที่ พระองค์เคยสวดโปรดพระมารดามาสวดให้แก่ผู้ตายในสมัยนี้ จนเป็นธรรมเนียมเรื่อยมา

ถาม เวลาตายไม่สวดธรรมนี้จะขัดข้องประเพณีของชาวพุทธเราไหม

ตอบ น่าจะไม่ขัดข้อง ถ้าเจ้าของศพไม่ขัดข้องตัวเองว่าไม่ได้ทำตั้งชาวบ้านเขาทำกัน ส่วน ผู้ตายไม่มาเกี่ยวข้องทั้งจะสวดหรือไม่สวด เพราะหมดหนทางจะมาแสดงตน

ถาม เวลาพระท่านสวด กุสลา มาติกา ให้ ผู้ตายจะได้รับไหมปู้

ตอบ ปู้ยังไม่เคยตายและยังไม่เคยมีใครมาสวด กุสลา มาติกา ให้ปู้ จะไปรู้อย่างไรว่า ได้รับหรือไม่ได้รับ ถ้าถามเก่ง ๆ อย่างนี้ก็ไปถามผู้ที่เขาตายแล้วดูซิว่าเขาได้รับไหม แล้ว ค่อยมาบอกปู้

ถาม อีกแล้วปู้นี่ รวดเร็วจริง หลานก็เชื่อจริงหาถามไม่เข้าเรื่อง ความจริงคิดจะถามว่า ในธรรมท่านบอกว่าผู้ตายได้รับไหมต่างหาก

ตอบ ในธรรมท่านมิได้บอกไว้ว่า เวลาคนตายแล้วให้ไปสวด กุสลา มาติกา ให้ บอกแต่ การทำบุญอุทิศส่วนกุศลถึงผู้ตาย ผู้ตายที่ควรได้รับกุศลทานของญาติที่อุทิศให้ก็มี ไม่อยู่ในฐานะจะรับได้ก็มี

ถาม ที่รับผลบุญของญาติไม่ได้เพราะเหตุไร

ตอบ เพราะฐานะที่จะได้รับไม่อำนวย เช่นผู้ตายไปเกิดเป็นมนุษย์ เป็นสัตว์เดียรัจฉาน เป็นเปรต ๑๑ จำพวก และไปสวรรค์ นิพพาน เสียก็ไม่ใช่ฐานะจะมารับ

ถาม จำพวกไหนที่มารับได้

ตอบ จำพวก พรทัตตูปชีวีเปรต จำพวกเดียวที่อยู่ในฐานะมารับได้ นอกนั้นไม่ปรากฏ

ถาม ถ้าญาติถวายทานอุทิศให้ผู้ตายแต่ผู้ตายมารับไม่ได้ บุญที่ญาติอุทิศจะตกแก่ใครละ

ตอบ บุญจะไปตกแก่นักโทษในเรือนจำได้อย่างไร ก็ต้องตกเป็นของผู้ทำอยู่โดยดีละซิ เพราะบุญเป็นธรรมชาติละเอียดอ่อนมาก เกินกว่าความคิดคาดคะเนต้นเดาจะตามรู้ตาม เห็นได้ ดังนั้นท่านจึงสอนให้ทำบุญเสียแต่เมื่อยังมีชีวิตอยู่ บุญจะได้ติดตัวไปด้วย ไม่ต้องหวังพึ่งใครอันเป็นของไม่แน่นอน

ถาม ที่นิมนต์มาสวด กุสลา มาติกา นั้นมีผลอย่างไรแก่ผู้ตายบ้าง

ตอบ อย่างว่าแต่ผู้ตายจะไม่ได้รับผลจากการสวด กุสลา มาติกา เลย แม้คนเป็นที่นั่งห้อมล้อมอยู่ด้วยขวดเหล้าในบริเวณนั้น ไม่สนใจกับการสวด กุสลา มาติกา ของพระ ก็ไม่เกิดประโยชน์อะไรขึ้นมา การสวดต่างๆ ก็สักแต่สวดแต่ทำไปอย่างนั้นเอง ไม่ผิดอะไรกับนกขุนทองพูดว่า “แก้วเจ้าขา” ส่วนแก้วเป็นอย่างไอก็ไม่สนใจทราบ ต่อไปจึงน่ากลัวศาสนา จะกลายเป็นเครื่องมือของโลกไปหมด ไม่มีธรรมคือความจริงแฝงอยู่เลยในพิธีต่างๆ จะมีแต่ประเพณีตามใจชอบเคลื่อนไปหมดนั่นแล เอาละถามมากตอบไปมากเขาจะว่าปู่เป็นบ้ากันทั้งเมือง เรื่องก็จะไปกันใหญ่

ถาม ปู่ครับพวกหลานมาราบเยียมปู่ เพราะได้ยินกิตติศัพท์กิตติคุณปู่มานานแต่จะไม่ชอบบวชนะไรมาก มีข้อใจอยู่อย่างหนึ่งที่คนเขาว่า “ตายแล้วสูญ” ไม่ได้เกิดเป็นอะไรต่อไปอีกเลยตลอดไป ความจริงที่ศาสนาสอนไว้เป็นอย่างไรรู้

ตอบ คัมภีร์กิลีสสอนไว้ว่า บาบไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี นิพพานไม่มี สัตว์ทั่วโลกรธาคตายแล้วสูญสิ้นโดยประการทั้งปวง ไม่มีชิ้นส่วนเหลือเป็นสาระพอให้เกิดต่อไปอีกได้ เหล่านี้เคยมีผู้ถามมามากต่อมากแล้ว และได้ตอบไปมากต่อมากเช่นเดียวกัน

ในธรรมของพระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ ตรัสสอนไว้เป็นแบบเดียวกันอย่างตายตัวว่า บาบมี บุญมี นรกมี สวรรค์มีและนิพพานมี สัตว์ทั่วแดนโลกธาตุที่ยังมีกิเลสอวิชชาครอบงำ เวลาตายแล้วต้องเกิดอีกวันยังค่ำ เว้นพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ผู้สิ้นกิเลสโดยสิ้นเชิงแล้วเท่านั้น นอกนั้นเป็นจำพวกตกอยู่ในแหล่งแห่งความเกิดแล้วตายเล่าตลอดไป

จนกว่าจะทำใจซึ่งเป็นที่ฝังจมของเชื้อแห่งภพชาติ ให้สิ้นจากเชื้อนี้โดยสิ้นเชิงแล้ว จึงจะสิ้นสุดยุติการเกิด-ตายอย่างหมดเยื่อใย ให้หลานเลือกเฟ้นเอาเอง จะเอาคัมภีร์กิเลสที่ชื่อว่า “คัมภีร์แสนปลิ้นปล้อนหลอกลวงสัตว์” ก็ได้ จะเอาคัมภีร์ธรรมที่ชื่อว่า “คัมภีร์เด็ดเพชรน้ำหนึ่งในการสังหารกิเลส” ก็ได้ หรือจะเอาเป็นคาถาว่า กิเลสทุกประเภท สรรณคจฺฉามิ ขึ้นชื่อว่ากิเลสแล้วเราคว่ำหมดก็ได้ พุทฺธํ ธมฺมํ สงฺฆํ สรรณํ คจฺฉามิ ขึ้นชื่อว่าพระรัตนตรัยแล้วเราน้อมรับหมดก็ได้

ถาม โอโฮ คัมภีร์ของปุนีพิสดารจริง เพิ่งได้ยินนี้เอง ไปเรียนมาจากไหนปู่ หลานไม่เคยได้ยินใครพูดมาก่อนเลย

ตอบ เรียนมาจากป่าจากเขา จากถ้ำ เงื่อมผา ป่าช้า ป่าช้าภู ซอกห้วย ริมธาร และจากความอดอยากขาดแคลน จากความเดชะตายในการเรียนการปฏิบัติตามคาถาเหล่านี้ ไม่ใช่ได้มาอย่างสะดวกสบายดังผู้มาเยี่ยมทั้งหลายที่ถามเอาๆ ถ้าอยากรู้ประจักษ์กับตัวเองไม่ต้องแบกความสงสัยอันหนักหน่วงต่อไป ว่าตายแล้วเกิดอีก หรือตายแล้วสูญ ก็ต้องปฏิบัติด้วยจิตตภาวนาตามธรรมที่ท่านสอนไว้ เมื่อการปฏิบัติและผลสมบูรณ์แล้ว คำว่าตายแล้วเกิดหรือตายแล้วสูญ จะไม่นอกเหนือไปจากการพิสูจน์ด้วยข้อปฏิบัติไปได้เลย ต้องรู้ต้องเห็น เพราะเป็นหนทางให้รู้ให้เห็นจริงโดยตรง พระพุทธเจ้าแลพระอรหันต์ทั้งหลายเป็นจำนวนล้านๆ ล้วนพิสูจน์จากธรรมปฏิบัติจิตตภาวนาทั้งสิ้น ท่านจึงรู้ได้เห็นได้โดยไม่ต้องถามกันและถามใคร แล้วนำธรรมเหล่านั้นมาสอนโลก โดยผลัดเปลี่ยนกันมาจนถึงพระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบันคือพระสมณโคดมของพวกเราชาวพุทธ ให้ได้กราบไหว้บูชาและปฏิบัติตามอยู่เวลานี้ จะสงสัยไปไหน กิเลสเคยหลอกโลกให้สงสัยและลุ่มจมมามากต่อมากและนานแสนนานแล้ว ทำไมจึงไม่พากันเบือนหน้าอิมพอนโทษของมันบ้าง พอได้ล้มตาอ้าปากเข้าสู่ธรรมดวงประเสริฐเลิศในไตรภพ

ถาม ที่ว่าตายแล้วสูญนั้น เป็นกลหลอกลวงของกิเลสหรือปู่

ตอบ ใช่ ร้อยทั้งร้อยล้วนเป็นกลลวงของกิเลสทั้งนั้น ธรรมท่านมิได้หลอกลวงใคร นอกจากปลุกสัตว์โลกให้ตื่นจากหลับจากหลงไปตามกิเลสเท่านั้น ธรรมท่านไม่หลอกลวงสัตว์ ธรรมท่านเมตตาสัตว์ ธรรมท่านจริงจั่งต่อสัตว์ผู้ทุกข์ยากอยากให้พ้นทุกข์พ้นภัยตายเดียว

ถาม การเกิด เกิดได้ทั่วๆ ไปหรือเกิดได้ในคนในสัตว์ชนิดเดียวปู่ เช่นเคยเกิดเป็นคนแล้วต้องมาเกิดเป็นคนซ้ำๆ อีกอยู่ท่านองนั้น หรืออาจไปเกิดเป็นสัตว์อื่นๆ กำเนิดอื่นๆ เป็นเทวดา อินทร์ พรหมก็ได้ โปรดเมตตาด้วยปู่

ตอบ ตามแต่วิบากดี-ชั่วของสัตว์แต่ละรายทำไว้ผลักดัน และหนุนค้ำให้ไปเกิดในกำเนิดต่างๆ ทั้งต่ำแลสูง อวิชชาคือกิเลสตัวฝังลึกอยู่ในใจเป็นเชื้อพาให้สัตว์เกิด วิบากดี-ชั่วพาให้เกิดในกำเนิดต่ำสูง ทุกข์สุขมากน้อยตามกำลังวิบากนั้นๆ สัตว์จะไปเกิดเอาตามความ

ต้องการของตนย่อมไม่ได้ ต้องไปตามวิบากดี-ชั่วเรื่อยมาและเรื่อยไปอยู่ทำนองนี้ ถ้ามีบุญก็ไปสูงและเป็นสุข ถ้ามีบาปก็ไปต่ำและเป็นทุกข์ ถ้ามีบุญมากก็ไปสูงมากและสุขมากตามวิบากบุญ ถ้ามีบาปมากก็ไปต่ำมากและทุกข์มากตามวิบากบาปผลักไสไป

จงทราบให้ถึงใจ ปู่พูดอย่างถึงใจว่า อวิชาในจิตนั้นแล เป็นตัวยื่นโรงที่พาให้สัตว์เกิด-ตาย เกิด-ตาย วกเวียนไปมาไม่มีเวลาจบสิ้นลงได้ ถ้าอยากจบสิ้นการเกิด-ตาย จงทำลายอวิชาภายในใจออกให้หมด เมื่ออวิชาสิ้นซาก การเกิด-ตายก็สิ้นซากไปตามๆ กันอย่างไม่มีปัญหา แต่การตายแล้วสูญนั้น มันเพลงอัศจรรย์ของอวิชาล่อมสัตว์โลกให้ตาบอดต่างหาก ไม่มีความจริงแม้ ๑% แฝงอยู่เลย มันโกหกร้อยเปอร์เซ็นต์แท้ๆ จงจำจงเช็ดหลาบในเพลงของมัน อย่าหาญไปลองถ้าไม่อยากตาบอดตลอดทั้งปีจะว่าปู่ไม่บอกปู่สงสารรีบบอกอยู่ตังๆ นี่แหละ ฟังนะ คำว่าตายสูญไม่มี อย่าเชื่อ อวิชาอูตรีร้ายมนต์โกหกสัตว์โลก แต่คำว่าตายแล้วเกิด นั้นมีทั่วแดนโลกธาตุ พระธรรมท่านประกาศยืนยันเรื่อยมา จงเป็นที่ตั้งใจและมั่นใจ อย่ารวนเร เดี่ยวอวิชาคว่ำไปต้มยำช้ำกับน้ำพริก จะว่าปู่ไม่จุดไม่คว่ำเอาไว้ ปล่อยให้จมไปกับมัน เอาละพอกินพอใช้ขนาดนี้แล้ว ไป ปู่เหนื่อย

ถาม กราบเรียนถามปู่บ้างเล็กน้อย ขอประทานโทษด้วยที่มารบกวนเวลาและธาตุชั้นธูป เรื่องที่ทำให้สงสัยมีอยู่ว่า เมืองไทยเราเป็นเมืองพุทธศาสนา คนนับถือศาสนาพุทธอย่างน้อย ๘๐% แต่ผลที่แสดงออกทุกสถานที่กาลเวลา มีแต่ผลลบที่ขัดแย้งกับคนไทยที่นับถือพระพุทธศาสนา แต่ละวันเวลาแสดงออกแต่สิ่งไม่ดี เช่นการปล้นจี้ ล้วงกระเป๋า ตระบัดยกยกอก ตีชิงวิ่งราว คดโกง ริดไถ ร้อยแปด ล้วนเป็นของไม่ดีและขัดต่อศีลธรรมของชาวพุทธ จึงทำให้สงสัยว่า การนับถือศาสนานั้นนับถืออย่างไรกัน เรื่องถึงได้เป็นอยู่อย่างนี้จะแก้ไขอย่างไรจึงจะตรงกับเป้าหมายของพุทธศาสนา ที่มุ่งหมายให้ผู้นับถือเป็นคนดีมีความสงบสุขทั่วหน้ากัน กรุณาปู่ช่วยเมตตาชี้แจงด้วย

ตอบ คำว่านับถือศาสนากับการปฏิบัติตามหลักศาสนธรรมนั้นมันต่างกันหลาน การนับถือ นั้นคือความยอมรับว่าดี ไม่ขัดไม่แย้งไม่แข่งดีแข่งเด่น ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม ความเทิดทูนไว้บนหัวหรือบนเศียรเกล้าแม้จะปฏิบัติตามไม่ได้ แต่ก็ไม่นำกิริยาที่แข่งกระด้างอวดอ้างว่าตัวดีตัวเก่งเข้าไปกล้ากราบศาสนา ยกศาสนาไว้บูชาบนหัวใจอยู่เสมอ นี่เรียกว่าความนับถือศาสนา ส่วนการปฏิบัติ นั้น คือ ปฏิบัติตามหลักศีลหลักธรรมด้วยกายวาจาใจ ไม่ล่วงเกินฝ่าฝืนหลักของศีลธรรมที่ห้ามไว้ ปฏิบัติตามสิ่งที่ศาสนาอนุญาตเท่านั้น เช่น อุบาสก อุบาสิกา และพระ เณร ผู้ตั้งใจปฏิบัติรักษาศีลธรรมกันจริงจัง ท่านปฏิบัติตามจริงๆ ไม่ล่วงเกินฝ่าฝืนสักขบหน้อยใหญ่ใดๆ ทั้งสิ้น ท่านเคารพแทนองค์ศาสดาผู้ประสาทศาสนธรรมไว้ นี่เรียกว่า การปฏิบัติ

การนับถือแต่มิได้ปฏิบัติตามหลักศีลธรรม คนเราย่อมหลวมตัวทำในสิ่งนอกเหนือศีลธรรมได้ดังที่รู้ๆ เห็นๆ กันอยู่ นั่นคือเขามีได้ปฏิบัติศีลธรรม เป็นเพียงนับถือเฉยๆ เช่นเวลาเดินผ่านหน้าวัด หรือมองเห็นพระภิกษุมือไหว้เสียที่แล้วเดินผ่านไป มิได้ตั้งหมัดตั้งมวยวางลวดลายเสือโคร่งเสือดาวใส่ท่าน อันเป็นการดูถูกเหยียดหยาม กิริยาที่เขายกมือไหว้เป็นต้นเรียกว่าแสดงความนับถือ คนที่นับถือศาสนาแม้พกอาวุธเต็มตัวเดินผ่านวัด เขายังนั่งลงยกมือไหว้พระก่อนผ่านไป แต่กิริยาแห่งการนับถือเหล่านั้น มิได้ลบล้างความไม่ดีที่เขาจะทำและกำลังทำอยู่ได้เลย เพราะมิใช่กิริยาที่แสดงออกเพื่อความลบล้าง เขาเพียงยอมรับนับถือเท่านั้นไม่ได้ปฏิบัติตามศาสนา ฉะนั้นเรื่องความเลวร้ายทั้งหลายมีการปล้นจี้เป็นต้น จึงมีอยู่ตามปกติและอาจเพิ่มมากขึ้นตามคนประเภทนี้มีมากและความคล่องตัวแห่งการกระทำ

ส่วนการปฏิบัติตามหลักศีลธรรมนั้น จะไม่มีเรื่องเลวร้ายนี้เกิดขึ้นได้เลยแม้เรื่องย่อยๆ นอกจากความผิดพลาดที่ไม่มีเจตนาเท่านั้น ซึ่งอาจมีได้เพราะเป็นเหตุสุดวิสัย เช่น ยางรถระเบิดกลางทางขณะที่รถวิ่งสวนกันมา หรือรถที่ตามหลังมาติดๆ ห้ามล้อไม่อยู่ หรือระเบิดในที่ชุมนุมชนและรถรามาก ย่อมมีทางผิดพลาดและเกิดเหตุการณ์ได้ไม่เลือกกาลสถานที่ นอกจากเหตุสุดวิสัยแล้ว ผู้ปฏิบัติตามหลักศาสนธรรมจะไม่ทำ อันการปล้นจี้ซึ่งเป็นสิ่งเลวร้ายหยาบโลนมากนั้น นับว่าห่างไกลกับผู้มีศีลธรรมมากไม่ต้องพูดถึง อย่างไรก็ตามเหล่านี้จะไม่ลงใจทำได้ลงคอเลย บ้านเมืองและทรัพย์สมบัติสงบเย็นทุกหย่อมหญ้า นั่นแล สมบัติเงินทองของมีค่าจะทิ้งไว้ที่ไหนก็ทิ้งไว้ได้ราวกับบ้านเรือนของตนนั่นแล ต่างคนต่างมีความรู้สึกและปฏิบัติอย่างเดียวกัน แบบเดียวกัน ตามหลักศีลธรรมอันเดียวกัน โลกย่อมสงบร่มเย็น

มองเห็นหน้ากันทักทายกันด้วยความสนิท จิตใจเมตตาอารี ไม่ถือดีถือเด่นอันเป็นเรื่องของกิเลสพองตัวชั่วธรรมและความดีคนดีทั้งหลาย มีความเยื่อไมตรีสนิทสนมราวกับอวัยวะอันเดียวกันด้วย สมานัตตตาธรรม ความไม่ถือตัวเป็นเครื่องสมควรจะไปไหนไปไหน อยู่ไหนอยู่ไหนไม่มีภัย เพราะต่างคนต่างมีจิตใจกลมกลืนไปด้วยอภัยธรรม เมตตาธรรม กรุณาธรรม มุทิตาธรรม ความพลอยยินดีไม่อิจฉาริษยาเมื่อคนอื่นได้ดี อุpekขาธรรม ให้ความสม่ำเสมอ ไม่มองกันในแง่ร้ายหมายโทษโกรธเคือง มีความเคารพรักกันทั้งผู้ใหญ่ผู้น้อยตามลำดับลำดับ ฉะนั้น ผู้ปฏิบัติธรรมจึงเป็นผู้ทำประโยชน์แก่ส่วนรวมและแก่โลกได้เป็นอย่างดีอย่างเด่นในปวงชน นี้แลการนับถือศาสนาเฉยๆ กับการปฏิบัติศาสนามีผลผิดกันดังที่กล่าวมา

ถ้าอยากให้บ้านเมืองสงบร่มเย็น ต่างคนก็จำต้องปฏิบัติตัวตามหลักศีลธรรมไม่ล่วงเกินฝ่าฝืน ซึ่งเป็นการทำลายตนและศีลธรรมไปด้วยในตัวของผู้นั้น ถ้ามีแต่อยากให้

บ้านเมืองมีความสงบร่มเย็น ปราศจากโจรผู้ร้าย แต่ตัวเองกลับเป็นโจรผู้ร้าย เป็นผู้ก่อความ
ทำลายบ้านเมืองและทรัพย์สินสมบัติของประชาชนเสียเองแล้ว จะหาความสงบร่มเย็นมาจาก
ไหน แม้แผ่นดินสลายแต่ความชั่วจากคนชั่วก็ไม่สลายไปตาม สัตว์บุคคลมีอยู่บนอากาศ
พวกเลวร้ายนี้ก็จะตามไปก่อความทำลาย ให้สมบัติเงินทองและจิตใจคนและสัตว์ให้พินาศ
ขาดสูญอยู่นั่นแล เนื่องจากความชั่วมิได้ขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศแต่ขึ้นอยู่กับคน โดยเฉพาะ
คนทำดีคนจึงร่มเย็น โลกทำดีโลกจึงร่มเย็น เรื่องความจริงมีดังที่กล่าวมา

ดังนั้นถ้าอยากเห็นความวิเศษศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาธรรม ผู้นับถือศาสนาจึงควรปฏิบัติ
ตามหลักของศาสนา อย่าเพียงนับถือเฉยๆ ราวกับเด็กเล่นตุ๊กตากลางสนามหญ้า เพราะ
ศาสนามีใช้ตุ๊กตาพอจะถูกบีบบังคับโยนไปเหวี่ยงมาอยู่เฉยๆ แต่ศาสนาเป็นธรรมศักดิ์สิทธิ์
วิเศษสมนามจริง ๆ ถ้าอยากทราบความศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาและของตัวเอง ก็จงปฏิบัติ จง
พิสูจน์กันตรงนี้ อย่าถือศาสนาเพื่อเป็นข้อแก้ตัวและประดับเกียรติ จะไม่ผิดกับลิงได้แก้ว
เด็กได้ตุ๊กตา

เฉพาะพุทธศาสนากระเทือนโลกมาได้ ๒๕๖๐ กว่าปีแล้ว (นับเวลายังทรงพระชนม์
เข้าด้วย) ได้กระเทือนจิตใจของเราชาวพุทธบ้างหรือยัง จงตั้งปัญหาถามตัวเองอย่าไปถาม
ใคร เพราะไม่มีใครรู้ยิ่งกว่าเรารู้เรา ว่าบกพร่องหรือสมบูรณ์ในด้านศีลธรรม ถ้าทุกคนสนใจ
ตั้งปัญหาถามตนดังที่กล่าวมา ความดัดแปลงแก้ไขตัวเองและสังคมตลอดส่วนรวม จะ
ตามมาเพื่อจุดสมบูรณ์พูนผล ผู้คนต่างจะค่อยสงบสุขเย็นใจขึ้นโดยลำดับไม่อาจสงสัย
เพราะศาสนาธรรมเป็นเครื่องยืนยันรับรองความสงบสุขของโลก มามากต่อมากแล้ว
นอกจากผู้นับถือเก็บศาสนาเข้าตู้ ต้องไว้ราวกับผักและผลไม้เสียเท่านั้น ศาสนาจึงออก
แสดงความจริงอันศักดิ์สิทธิ์วิเศษเต็มตามคุณภาพที่มีอยู่ของตนไม่ได้

ธรรมเครื่องทำลายสิ่งชั่วร้ายทั้งหลายมีหลายประเภท กิเลสชนิดหยาบโลนคือราคะ
ตัณหา ความคึกคะนองน้ำล้นฝั่ง ก็นำศีลข้อ กามเมสุ มิจฉาจาร เข้าปราบ ซึ่งปราบได้ทุก
ประเภทของราคะตัณหา ไม่มีตัณหาตัวไหนจะเก่งกล้าเลยศีลข้อเด็ดๆ นี้ไปได้ถ้านำมา
ปราบ นอกจากปล่อยตัวให้ราคะตัณหามันปราบราบโดยไม่คิดต่อสู้ เพื่อกู้ชาติมนุษยอัน
สูงศักดิ์ไว้เท่านั้น ก็ไม่มีใครช่วยได้ ปล่อยให้เป็นเศษมนุษย์ไปต่อหน้าต่อตาที่น่าเสียดาย
และทุเรศ ข้อโลกมากปากกว้างพุงโตกว่าภูเขา ก็นำธรรมข้อธรรมสันโดษหรือความมัก
น้อยมาปราบก็อยู่เองไม่กล้าหือได้ หรือจะนำ มรณัสสติข้อระลึกถึงความตายมาปราบ ว่า
จะมัวแต่โลกอยู่นั่น ไม่มองดูความตายที่อัปปากจะกลืนหมดทั้งตัวอยู่ทุกลมหายใจบ้างหรือ
ตายแล้วเคยเห็นใครรื้อขนครอบครัวสมบัติเงินทองกองมืมาไปด้วยได้เล่า รู้หรือยังว่า
ความโลภมันหลอกให้ล้มตายล้มป่าช้ามันนะ กิเลสตัวโลกมาก ๆ มันเคยพาผู้ใดให้
มีความสุขสบายมีไหม เห็นแต่โลกมากเท่าไรยิ่งทุกข์มากเท่านั้น ได้เท่านี้แล้วมันต้องหลอก